

Què vam fer malament?

Com pot ser que els joves tinguin tan poca vergonya? Com és possible que s'enfrontin amb impertinència a pares, professors, veïns o a qualsevol adult que els cridi l'atenció? Com s'entén que siguin tan maleducats? Per què els costa tant d'assumir la responsabilitat d'allò que han fet? Aquestes preguntes, i altres de similars, se les ha fet la humanitat des que el món és món. Fa més de dos mil anys, Sòcrates deia –per boca de Plató, és clar– que els joves de la seva època eren uns imprementables, que havien perdut l'educació i faltaven al respecte a pares i mestres. Aquest mantra l'han repetit totes les generacions d'adults al llarg de la història de la humanitat i no cal dir que, si fos cert, la tendència persistent i exponencial ens hauria dut a cotes insostenibles de degradació. Suposo que els humans, quan arribem a certa edat, necessitem pensar que el nostre temps ha estat únic i irrepetible, que hem viscut en el millor dels mons i que, per tant, la nostra joventut va desenvolupar-se en els valors més encertats, en l'entorn més adient i amb els referents més positius. No com la d'ara (i entenguim per "ara" qualsevol moment de la història). Abans sí que sabíem passar-nos-ho bé, diem. Abans escoltàvem música de veritat, assegurem. Abans sabíem parlar millor i

no fèiem tantes faltes quan escrivíem. Abans... Per poc que hi rumiem, l'*abantisme* –que hem de considerar inherent a la nostra naturalesa– no condueix a res de bo, només al lament estèril i a la flagel·lació masoquista.

I, tanmateix, és inevitable caure en aquests tòpics. I encara més: quan arribes a aquella edat en què els cabells blancs comencen a guanyar la guerra als foscos –sempre que hi hagi cabells, és clar– i en què ens fem conscients que el camí que queda per recórrer és més curt que el que portem recorregut, tendeixes a ampliar la purga generacional i ja no són tan sols els adolescents els que han perdut el nord de l'educació, l'ordre i la decència, sinó també –o, sobretot– els seus pares. I és aleshores que ens hauríem de demanar què vam fer malament, quan aquests que ara són pares eren els nostres fills, nebots o alumnes. Per què els pares dels adolescents, a qui nosaltres vam contribuir a educar, han criat aquests monstres als quals ho justifiquen tot i als quals defensen fins i tot davant les evidències contrastades? Per què no els lliguen més curt? Per què ells mateixos es comporten, de vegades, com criatures? No tinc respostes perquè, en realitat, no n'hi ha. D'aquí a cent anys adults i vells continuaran fent-se preguntes similars.

En tot cas, quan decidim que aquells que venen darrere nostre són pitjors que nosaltres, considerem si no hi tenim alguna cosa a veure els qui els hem precedit. O rumiem si, de debò, nosaltres som tan bons i ells tan dolents.

